

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 25. novembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 155/2019), kuru iesniedzis trīsdesmit viens Saeimas deputāts: Evija Papule, Jānis Vucāns, Vjačeslavs Dombrovskis, Raimonds Bergmanis, Ļubova Švecova, Uldis Augulis, Aldis Gobzems, Gundars Daudze, Boriss Čilevičs, Viktors Valainis, Linda Liepiņa, Karina Sprūde, Didzis Šmits, Jūlija Stepaņenko, Ivans Ribakovs, Inga Goldberga, Regīna Ločmele-Luņova, Edgars Kucins, Nikolajs Kabanovs, Jānis Ādamsons, Vladimirs Nikonovs, Artūrs Rubiks, Ivars Zariņš, Ivans Klementjevs, Jānis Krišāns, Vitālijs Orlovs, Jānis Urbanovičs, Igors Pimenovs, Jānis Tutins, Sergejs Dolgopolovs un Valērijs Agešins (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma “Par valsts budžetu 2019. gadam” programmas 03.00.00 “Augstākā izglītība”, 02.03.00 “Augstākā medicīnas izglītība”, 20.00.00 “Kultūrizglītība” un apakšprogrammu 22.02.00 “Augstākā izglītība”, ciktāl tās neparedz Augstskolu likuma 78. panta septītajā daļā noteikto ikgadējo valsts finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās ne mazāku par 0,25 procentiem no iekšzemes kopprodukta, par neatbilstošām Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 66. pantam.

2. Apstrīdētās likuma “Par valsts budžetu 2019. gadam” programmas un apakšprogramma citstarp nosaka valsts finansējuma apjomu studijām valsts dibinātās augstskolās. Savukārt Augstskolu likuma 78. panta septītajā daļā noteikts, ka “Ministru kabinets, iesniedzot Saeimai gadskārtējo valsts budžeta projektu, tajā paredz ikgadēju finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās ne mazāku par 0,25 procentiem no iekšzemes kopprodukta, līdz valsts piešķirtais finansējums studijām valsts dibinātās augstskolās sasniedz vismaz divus procentus no iekšzemes kopprodukta.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā Saeimas deputātu pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei.

Satversmes tiesa savā jurisprudencē pēc Saeimas deputātu iesniegta pieteikuma jau ir vērtējusi valsts budžeta apakšprogrammas atbilstību Satversmei (*sk. Satversmes tiesas 2012. gada 3. februāra spriedumu lietā Nr. 2011-11-01*). Satversmes tiesa ir tiesīga izvērtēt, vai valsts budžeta izstrādāšanas un pieņemšanas procedūrā konstitucionālās institūcijas ir ievērojušas citstarp tiesiskās paļāvības un tiesiskuma principus (*sk. Satversmes tiesas 2012. gada 3. februāra sprieduma lietā Nr. 2011-11-01 10. – 11. punktu*).

Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 3. punktu tiesības iesniegt pieteikumu par likuma atbilstību Satversmei ir ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputātiem.

Pieteikumu ir parakstījis trīsdesmit viens 13. Saeimas deputāts. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

6. Pieteikumam, kuru iesniedz ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputāti, ir jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikumā ir norādīts pieteikuma iesniedzējs, institūcija, kas izdevusi apstrīdētās programmas un apakšprogrammu, un prasījums Satversmes tiesai. Pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu par apstrīdēto programmu un apakšprogrammas iespējamo neatbilstību no demokrātiskas tiesiskas valsts pamatnormas atvasinātajam un Satversmes 1. panta tvērumā ietilpstošajam tiesiskuma principam, tiesiskās drošības principam un labas likumdošanas principam, kā arī Satversmes 66. pantam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantam.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par likuma “Par valsts budžetu 2019. gadam” programmu 03.00.00 “Augstākā izglītība”, 02.03.00 “Augstākā medicīnas izglītība”, 20.00.00 “Kultūrizglītība” un apakšprogrammas 22.02.00 “Augstākā izglītība”, ciktāl tās neparedz Augstskolu likuma 78. panta septītajā daļā noteikto ikgadējo valsts finansējuma pieaugumu studijām valsts dibinātās augstskolās ne mazāku par 0,25 procentiem no iekšzemes kopprodukta, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 66. pantam” pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 155/2019), kuru iesniedzis trīsdesmit viens Saeimas deputāts.

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2020. gada 27. janvārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš